

בעזרת השי"ת

גליון ש"ק פר' מסעי - חזק

חדש!!! חדש!!! חדש!!!

שיעורי מו"ר שליט"א
בקול הלשון

מעתה ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א

בקול הלשון בטלפון שמספרו:

03-6171111/3/4/4/8

טעמו וראו כי טוב ה'

שבתא טבא וכוט"ס

יו"ל ע"י מכון והוצאת ספרי

"נקודות הכסף"

שע"י מוסדות

דברי שלום

ע"ש רבינו הרש"ש זיע"א

בראשות הגה"צ יחזקאל בינג שליט"א

רחוב מהרש"ל 11 בני ברק.

טלפון: 03-6196739

דוא"ל: 5798972@gmail.com

אתר: dshalom.org

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אֲתֶם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן אֶרְצָה פְּנֵעַן: וְהִקְרִיתֶם לָכֶם עָרִים עָרֵי מְקַלֵּט תְּהִיְיֶנָּה לָכֶם וְנָס שָׂמָּה רֵצַח מִפֶּה נֶפֶשׁ בְּשָׂגָה:

וכתב בסה"ק בעש"ט על התורה (פר' מסעי) שענין שלשה ערי מקלט הוא הרמו למחשבה, דיבור, מעשה, שצריך האדם לברוח מפני גואל הדם, הוא הס"ם שרוצה לבטל אותם מעבודת הבורא, וצריך להתחזק בעצמו במחשבות קדושות, ודיבורים קדושים, ומעשים טובים, כי אף על פי שעדיין אינם כל כך בהירים וזכים, מכל מקום טוב יותר משב ואל תעשה, כי מכל מקום עושה את רצון הבורא ב"ה.

וביאור הענין, שהנה האדם בענינים שהוא חפץ בהם ומשתוקק אליהם אזי משועבדים כל מחשבותיו דיבוריו ומעשיו לענין הזה שחפץ לו, וכמה שהאדם פחות חפץ ומשתוקק כך פחות חושב או מדבר או עוסק בזה, ורק לפעמים יכול לחשוב או לדבר או לעסוק בזה תלוי מה גודל החשיבות שלו לאותו הדבר.

ועל כן מלמדת אותנו התורה הק' שגואל הדם שהוא הס"מ, שעובד בכל כוחו ובכל עת לשעבד את האדם לתאוות והבלי העולם הזה, ופועל בכל מיני תחבולות לשעבד תחילה את מעשיו של האדם שיפול בתאוות רעות והבלי העולם, ואח"כ שידבר מתאוות והבלי העולם, ואח"כ מסיתו לשעבד את מחשבותיו שבכל עת ורגע יהיה משועבד במחשבה דיבור ומעשה לתאוות והבלי העולם הזה וילילה לא ישבותו, ולזה צריך האדם לחזק את עצמו בכל עת להיכנס לערי מקלט שהוא לברוח בכל עת להשי"ת ולהשליך את עצמו במחשבה דיבור ומעשה להדבק בכל עת בעוז ותעצומות בהשי"ת, ובכל עת שעולים לו איזה מחשבות או דיבורים או מעשים לא טובים ופיתויי היצה"ר יזכיר לעצמו שהם באים מהגואל הדם הוא היצה"ר שרוצה להרגנו נפש ולשעבד את מחשבה דיבור ומעשה שלנו להבל ולריק ואח"כ לקטרג עלינו.

ואז ישליך את עצמו במחשבתו לחשוב בכל עת לאהוב ולירוא מהשי"ת, ויחשוב כמה השי"ת עוזר ומזכה את האדם בכל עת ברוח וגשם, ואלמלא השי"ת עוזר לאדם אינו יכול לעמוד בכלום לא ברוחניות ולא בגשמיות, וכן שבא לו איזה דיבור לא טוב לדבר יחשוב למה לו לאבד את כח דיבור הקדוש בדיבורי הבל וריק ויותר טוב למצוא חן בעיני ה' בדיבורים טובים וקדושים, וכן במעשה.

ולזה נתן לנו השי"ת מתנה טובה והיא השי"ת בעצמו, אבינו מלכינו אדירינו, המשפיע לנו בכל עת הכל ברוחניות ובגשמיות, כמו שאנו מודים להשי"ת בתפילה

ואומרים לו יתברך מודים אנחנו לך, על מה, שאתה הוא ה' אלקינו, שזה המתנה והחסד הגדול ביותר שקיבלנו אותו יתברך, כמו שביאור צדיקים מה שאומ' בברכת המזון ועל הכל ה' אלקינו אנחנו מודים לך, והוא שהכי מהכל מה שאנו מודים לך ה"א הוא שאתה הוא אלקינו.

וע"כ בעת שהאדם שוכח מהשי"ת תיכף סובל מכל מיני הבלי העולם, או שטוב לו והוא בגאווה ושהאדם בגאווה יש לו מנה רוצה מאתיים וכל הזמן עסוק במה שעדיין אין לו וחסר לו שלרוב גאוותו חושב שהיה צריך להיות לו כך וכך, ומיסר את עצמו בכל עת ממה שחסר לו מהכא ומהתם, ובעת שלא טוב לו חי ג"כ ביסורים מזה שלא טוב לו, שזה עשה לו כך וזה כך, הוא כלי מלא במכאובים ויסורים, אבל כשבכל מאורע שקורא עמו מרגיל את עצמו לברוח בכל עת להשי"ת יודע הוא שכל מה שיש לו הוא מתנת ה' לטובתו ולתיקונו וזה מתנה שכלל אינה מגיעה לו, וכן שלא טוב לו יודע שזה מהשי"ת לטובתו לזככו ולתקנו.

וע"כ עיקר העבודה של האדם שיבין שהדבר החשוב הנעלה והתכלית ביותר בעולם לאדם הוא הקשר הקבוע עם השי"ת, שיהיה קשור ומחובר בו יתברך היטיב מתוך ההבנה שזה הכל ואין מלבד זאת כלום.

כדמיון להבדיל אלפי אלפים מאותו העשיר שכל חייו יש לו במוחו דבר אחד, כסף כסף וכסף, ובכל עת משועבד הוא לעסקיו במחשבה דיבור ומעשה, ומה יועיל לו כספו, אם יהיה חולה יתרפא ע"י כספו, או אם לא יהיה לו נחת יעזור לו כספו, אבל הוא בכל חושיו משועבד לכסף בגלל ההנאה של הדמיון שיש לו ממנו, וכן הוא בכל עניני העולם הזה,

אבל כשהאדם מבין שכל חייו הם השי"ת שזה תכליתו בעולמו ולשם כך הוא חי בעולם, והכל מלבד זאת הוא הבל, אזי בכל עת יחשוב וידבר ויעשה רק מצוות ומעש"ט בכדי שיוכל להיות קשור עם השי"ת.

ודבר זה הוא מפתח גדול בכל עת שהאדם רואה שמתגבר עליו איזה צער או עגמ"נ וחלישות הדעת, או איזה חסרון שיש לו, ישליך את עצמו תיכף לפני השי"ת, ויחשוב מיד הלא הכל הוא מהשי"ת ובידו הכל ובידו יתברך לעזור לי בכל עניני ומה לי לדאוג מזה או מזה מפלוני או מאלמוני, ולוחם עם עצמו לחשוב רק מהשי"ת אזי השי"ת ממלא את משאלותיו וזוכה שחיו נעשים חיים מתוקים ומאירים ויכול לחזק ולרומם גם אחרים.

באשר בני האדם הם מלאים מכאובים ויסורים, זה בכה וזה בכה, באשר השי"ת מזכך את עמו ישראל שיגיעו לתכליתם האמיתית שהוא דבקות השי"ת, רק שבני האדם לא מבינים זאת ולכן נכנסים במכאובים וביסורים ומעצימים לעצמם עוד יותר את הצימצום והכאב במקום להבין שיש כאן איזה תכלית טוב עבורם לתקנם ולקרבת לפני ה'.

ועל כן מי שזוכה ללכת אחר השי"ת וגם מלמד אחרים להדבק בהשי"ת שכרו רב מאוד, והשי"ת יש לו נחת שמחה ושעשועים גדולים שבניו משליכים את עצמם אליו, ולא הולכים בעצת היצה"ר שמבלבל את האדם להרחיקו, וזה שאמר הפסוק אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו' שזה היצה"ר, ואז והיה כעץ שתול על פלגי מים, שהאדם הזה שזורק את עצמו להשי"ת מחובר בכל עת לאילנא דחיי

ובכל עת ורגע מתחדש אצלו עוד ועוד הנקודה הזאת של דבקות וההתקשרות להשי"ת בבהירות ובשמחה עצומה כמו הפלג מים שנובע ונמשך בו מים חדשים ומתוקים בכל רגע ורגע, שבזה יש דרגות בלא סוף וגם אחרים יכולים לשתות ממנו להביאם לעיר מקלט שלו.

השי"ת יזכינו להיות מהדבוקים והקשורים אליו יתברך בכל עת וענין אכי"ר.

ספ"ק עבודת ישראל

אלה מסעי בני ישראל וגו'.

אל"ה במספרו ל"ו רומז על ו' קצוות כל אחד כלול מכולם עולה ל"ו ועם היכל קודש מכוון באמצע ומצטרף לכל הקצוות. נמצא החשבון ששה פעמים שבעה עולה מ"ב. והם מ"ב מסעי בני ישראל בקדושה שם מ"ב שבו עליית העולמות. וכן הם יצאו ממצרים עד בואם אל ארץ נושבת. והנה אנו רואים כמה מבני אדם אשר היתה נפשם שוקקה לעבוד ה' ולא עלתה להם. וסוד הענין הוא, מחמת שלא נטהרו מקודם מחלאת טומאתם ומחטאת נעוריהם, ועל ידי זה לא יכלו לגשת אל הקודש. לכן צריך כל אדם החפץ ברצון יוצרו לכבס ולנקות את עצמו ולחזור בתשובה על כל מה שעשה מעודו מעשים לא טובים, וכאשר האריכו בזה ספרי יראים, ואח"כ יזכה לעשות רצונו לעבוד ה' כראוי:

וזה הרמז בא בפסוק אלה מסעי בני ישראל, כלומר כן דרך הנסיעה אשר יצאו מארץ מצרים, ראשית דבר לצאת מחלאת טומאתו אשר כל הגילולים ועבירות נקראים בשם מצרים שהיתה מלאה גילולים וצריך מקודם לצאת מזה. ואח"כ לצבאותם, שפירשו בזהר מלת צבאות כמצביא עביד, דהיינו שאח"כ יוכל לעבוד ה' כרצונו. והשלים הענין ביד משה ואהרן, דהיינו להתקרב אל צדיקי הדור וראשי העם והם ינהיגו אותו בידם. כלומר שישפיעו עליו אהבה ויראה לה', וזה הבחינה נקרא ידין, כי אהבה דרועא ימינא וגבורה דרועא שמאלא. והנה אדומ"ו הגאון מהד"ב זלה"ה אמר כי כל המסעות שנסעו ישראל העיקר היה לתקן כל המקומות

ולהגביה הניצוצין קדישין מהם, ולכן נכתבו בתורה שמות המסעות והמקומות אשר תקנום בתקנה. וזה ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה', שמשא כתב כל מה שהוציאו ניצוצין קדושין במסעיהם שנסעו. ושנסעו על פי ה' ולא נסעו במקום אחד זולת שהוצרכו לתקן, וזהו ואלה מסעיהם למוצאיהם ודפח"ח:

והנה פרשה הזאת נקראת תמיד בין המצרים שהם נחשבים כ"א יום, כמו שפירש רש"י וכ"א יום וכ"א לילות הם מ"ב, כנגד מ"ב מסעות שצריך לעבור בין המצרים בכמה מסעות לתקן הכל ולעבוד את ה'. הגם שהזמן גרמא להיות עצב ונאנח על חורבן בית ה', עכ"ז יש לחזק את עצמו ולטהר לבבו ולעבוד ה' בתורה ותפלה בשמחה, בפרט בשעת אמירת שירות ותשבחות. ולהבין זה על פי משל ומליצה, מדרך מלך בשר ודם שיש לו כל מיני טוב ומיני שמחה וגם מנגנים בתוף ומחול וכנור ועוגב, ובודאי כאשר טוב לב המלך והוא שרוי בשמחה אין מן הצורך לו אל המשוררים והמנעימים בקולי קולות כי בלאו הכי יש לו שמחת לב. אכן כאשר לפעמים בא עת עצב ויגון ממקרה אשר הקרהו, אז יקראו הפורטים על נבל לשירם ולזמרם לשמח לבבו ולהצהיל פנים. וכן הנמשל ודוגמא כביכול אל קדושתו ית', שבוודאי משרתיו ברקיע מנעימים לו ומקלסים שמו, רק בזמן שבית המקדש חרב יש עצב בבתי בראי, אז צריכים מי אשר ה' בלבו להתחזק ולכנוס אל בתי גוואי ולהפשיט עצמו מכל מיני עצבות ולשמח כבוד המלך ולומר לפניו אתה מלכנו מעולם וגם עכשיו ותמלוך לעולם ועד והכל כאין נגדך, ועלו מושיעים בהר ציון ויאתיו כל לעבדך ויתנו לך כתר מלוכה:

וכבר הקדים לנו אדומו"ר ז"ל הנ"ל רמז בפסוק (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו או אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבא פנימה, מה שאין כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו. וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה כי כצפור נודדת מקנה וגו' (משלי כז, ח), לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם עכ"ל:

ועיקר הענין להתחזק ולאמץ את לבבו בעתים הללו לבלתי יפול ברשת ההתשלול מעבוד ה' חלילה, ואפילו בתשעה באב שהוא חושך למראה עין, הגם שיש לבכות במר נפש על כל אשר מצאתנו ביום ההוא, מכל מקום יש לשמח לב המלך בשמחה העתידה שבו יולד מנחם ויגאלנו במהרה וישמח ה' במעשיו והיתה לו המלוכה כימי קדם:

והנה הצדיק איש אלהים מודה' יעקב יצחק אמר פירוש הגמרא (מגילה ה ע"ב) ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל בשבת, ואמר הואיל ואידחי ידחי עי"ש. פירוש שרצה לעקור צרת תשעה באב כלל ועיקר ולגלות הקץ על ידי שחל בשבת יום הקדוש, והואיל ואידחי ידחי לגמרי. ולכן לא הודו לו חכמים, כי אין לדחוק את הקץ עכ"ל:

ונוסף עוד על דבריו, כי ביקש רבי לעקור תשעה באב, דהיינו לעשותו עיקר ולהראות גודל מלכות השי"ת. דהיינו הגם שצר לנו עד מאד אנו מתחזקים

ומתאמצים ושמחים בשבת במלכותו ועל רחמי המרובים אנו בטוחים שישוב נדחינו במהרה, וזה הענין הוא עיקר ויותר תענוג לפניו מאשר שאנו שמחים וטובי לב בימים הנגלים ונראים לטובה. ולכן מהתעוררות עיקר ותענוג זה היה בכוחו לדחות את תשעה באב ולעקרו ולגלות את הקץ. ואמר הואיל ואידחי ידחי ולא הודו לו חכמים, פירוש שהחכמים הודו לו בבחינת ל"א שהוא בחינת אי"ן בבתי גואי. אבל עדיין לא היה בכחם לשלשל השמחה לבתי בראי ולגלות הקץ עד שיושיענו ה' ויגדיל כח הצדיקים לגלות בחינת אי"ן והשמחה הגנוזה ואז ישמח ה' עמנו אמן:

במדרש (במ"ר כג) ד"א אלה מסעי,

למה זכו ליכתב בתורה כל המסעות האלו על שקבלו את בני ישראל, עתיד הקב"ה ליתן שכרן דכתיב (ישעיה לה, א, יששום מדבר וציה ותגל ערבה ותפרח כחבצלת כו'. ומה מדבר על שקבל בני ישראל כך, המקבל תלמידי חכמים לתוך ביתו על אחת כמה וכמה. את מוצא עתיד המדבר להיות ישוב והישוב עתיד להיות מדבר כו', שנאמר (מלאכי א, ג) ואשים את הריו שממה כו', שנאמר (ישעיה מא, יח) אשים מדבר לאגם מים. את מוצא עכשיו אין אילנות ועתיד להיות שם, שנאמר (שם מא, יט) אתן במדבר ארז וגו'. ועכשיו אין דרך במדבר כו' ועתיד להיות שם, שנאמר (שם מג, יט) אף אשים במדבר דרך וגו'. ואומר (שם לה, ח) והיה שם מסלול דרך ודרך הקודש יקרא לה. עוד במדרש שוחר טוב במזמור השמים מספרים, רבי ברכיה בשם רבי שמעון אומר מי שאין לו ראש בפני הבריות יש לו ראש בפני הקב"ה שנאמר (משלי ח, כו) וראש עפרות תבל, הים אין לו ידים כו' הארץ אין לה אזנים כו' ואין לה ידים כו' עי"ש:

יבואר על דרך דאיתא בווה"ק פרשת תצוה בשם הסבא דהילוך בני ישראל במדבר מ' שנה היה כדי להכניע הסט"א הוא שר המדבר תחת הקדושה ולהוציא יקר הקדושה מזולת הקליפה. וכן כשעושי רצונו עובדים אותו ית' ומייחדים שמו בעת הזאת שהוא כמו מדבר נגד ערך קדושת הארץ ומעלים ניצוצות קדושות בעסק תורתם ומעשיהם הטובים, בזה מתרבה גבול הקדושה ומלכותו יתברך, וזה פירוש יששום מדבר וציה ותגל ערבה, הערבה היא בלא טעם וריח, רומז על הקדושה השוכנת אתנו בצרותינו. תפרח כחבצלת כמ"ש בווה"ק אני חבצלת השרון, היינו מלכותו יתברך באצילות קדשו שהיא חבויה בצלו שמשוררת ומזמרת לפניו כביכול כשר המשתעשע בממשלתו. כן תפרח לעתיד הערבה היא הקדושה המתפשטת בזה העולם העשיה וכנ"ל. וזה באמת השכר הגדול למדבר שקבל לבני ישראל, וכמו שיש חילוק בגבולות ארץ, כן יש חילוק בזמנים. יש עתים וזמנים מסוגלים ובהירים לעבודת הש"י בדעת רחבה ומוחין דגדלות. ויש עתים לקטנות כמו בין המצרים וימי טבת ושבט, ובקושי להטות אשוריו לעבודתו ית' כי אם בהתגברות והתחזקות גדול, אכן מצד גודל הקדושה הנתגלה בעתים הקדושים הנ"ל אלו השירין הם מסייעים לעבודה גם בימי הקטנות. וידוע שהגדלות נקרא בשם חכמים, נמצא השירין הם תלמידי חכמים. וזהו המקבל תלמיד חכם בתוך ביתו, רצ"ל שגם בימי הקטנות

מתחזקים ומתאמצים את עצמם בכל תוקף ועוז לעבודתו יתברך על אחת כמה וכמה שנתרומם גבול הקדושה ונכנע הסטרא אחרא:

וזהו עתיד הישוב להיות מדבר, שנאמר ואשים את הריו שממה. [הריו הוא לשון הריון הגם שהם הרים עמל ויועצים מחשבות רעות על בני ישראל הש"י משומם ומהרס עצתם]. והמדבר ישוב, שנאמר אתן במדבר ארז שיטה והדס, היינו מצד עבודתו יתברך והתחזקות, על ידי זה יבוררו המדות חסד גבורה תפארת מדת האבות המכונים בארז שיטה והדס. וזהו שאמרו עכשיו אין אילנות במדבר ועתיד להיות, כי אדרבה על ידי התאמצות בני ישראל בימי הקטנות לעבודתו יתברך על ידי זה מוסיפין כח למעלה כביכול ביתר עוז, וישגא אילנא רבא ותקיף דמזונא דכולא ביה. נמצא מזה המדבר יבא כל טוב לעמו בני ישראל. והן הן דברי רבי ברכיה בשם רבי שמעון מי שאין לו ראש בפני הבריות יש לו לפני המקום כו', כמ"ש, הגם שנראה עתים ומקומות שאין להם איברים להתגדל בעבודתו יתברך, לפניו יתברך יש להם ראש. וכן שארי ענינים שביאר שם:

ודבר זה ידוע ומפורסם, כי אדרבה הימים הללו מוכנים לעבדו יתברך בתוקף ועוז, וזה עיקר שעשועו ית' מהם שצריך אומץ גדול והם הכנה לימי אלול ימי רצון הקדושים. וזהו עכשיו אין דרך ועתיד להיות, רומז להכנת ימי אלול כמ"ש (ישעיה מג, טז) הנותן בים דרך. גם דר"ך גימטריא ס"ג קס"א, כי בכל עת שאין ניכר התגלותו כל כך הוא בחינת אהי"ה, רצ"ל דומין אנא לאתגליא. כן בימי מצרים שאלהותו יתברך הוא בבחינת לבושים ושמות כנודע והקדושה המתבררת מתוך הסיגים בימים אלו הם הכנה לימי אלול הבאים:

וזה אשים במדבר דרך, שזהו המדבר הוא התגלות הדרך בימים הבע"ל. וידוע שדרך נקרא דרך מפולש. ומסלה היא כבושה. כמ"ש שיש ימים קדושים המוכנים לעבדו יתברך ברוחב לב באמת ויושר, והוא כמו דרך ומסלה שנוח לילך בהם מרוב דריכת בני אדם בהם, מה שאין כן בין המצרים צריך תוקף ואימוץ הלב לעבודתו יתברך בכל מיני התאמצות, כידוע שיש כמה אלפים בחינות ומדרגות לעבוד השם יתברך וצריך התחזקות גם במדרגות קטנות. ואמרו רז"ל במנשה מלך יהודה שתשובתו היה על ידי יסורין, אמר אי עני לי מוטב ואם לאו ח"ו כל אפין שווין. וכי יש מדרגה פחותה מזו, עם כל זאת על ידי זה בא לידי תשובה ומדרגות קטנות הנקראים בשם מסלול היינו מסלה קטנה. וזהו והיה שם מסלול דרך ודרך הקודש יקרא לה:

ספ"ק תפארת שלמה

והתאויתם לכם גבול קדמה.

פי' ל' תאוה הכתוב מרמז לנו כי גם זה הוא טובה לאדם שיש לו עכ"פ תאוה ללכת בדרך הישר ומצפה על הגאולה שיהיה בזמן קרוב כמ"ש (ר"ה ל, א) ציון דורש אין לה מכלל דבעי דרישה שהאדם צריך לדרוש ולבקש על הגאולה. והעזר הוא רק מהשי"ת בעצמו כי יחיש פדותנו. אך בשבת הוא פטור מלהתאבל על חורבן הבית. וז"ש (בזמירות שב"ק) אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו כו'. ע"ד שפרשנו מאמר הגמ' יכול יהיה בנין בהמ"ק דוחה שבת ת"ל אך את שבתותי תשמורו. כי עיקר מעלת הבהמ"ק שיהי' השכינה שורה בישראל וביום השבת גם עתה בזמן הגלות השכינה שורה בתוכנו. וז"ש אך לשון מיעוט ר"ל אף שבנ"י הם במדריג' התחתונה אעפ"כ השכינה שורה עמנו. לכן הגם שאמרו בגמרא (תענית ל, ב) כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. אמנם מחמת כובד הגלות ועמל הפרנסה אנו חשובים כאנוסים בדבר זה שאין אנו מתאבלי' על חורבנו ואונס רחמנא פטרי' מן העונש. אמנם לפי סברת הר"ן בקדושין פ' האומר אף דאמרינן אונס רחמנא פטרי'. אך זאת לא אמרינן שע"י האונס יתחייב צד שכנגדו. וא"כ האיך במה יזכה האדם לראות בנחמה אם אינו מתאבל על ירושלים כנ"ל. אך העצה לזה לבל ידח ממנו נדח כמ"ש בגמרא (שבת קיח, א) כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים. כי מחמת המצוה של עונג שבת בהיותו מאמין בזה שהשכינה שורה בישראל הנה זה שכרו נחלה בלי מצרים. וז"ש (בתפילת רצה והחליצנו) שלא תהא צרה ויגון ביום מנוחתנו וסמוך לי' והראנו ה' אלהינו בנחמת ציון עירך וכו' היינו אם אנו פונים מדעתינו כל צרה ויגון ביום השבת עי"ז נזכה והנחילנו כו'. וזה ג"כ סמיכת הדברים (בתפילת שב"ק) הפורס סכת שלום עלינו כו' ועל ירושלים ושמרו בני' את השבת לכך נסמך זה לזה כי ע"י שמירת שבת יהיה שלום עלינו ועל ירושלים כנ"ל: